

Marc van Leent

Stel je voor: je woont met je gezin al een aantal jaren tot Svolle tevredenheid in een sociale huurwoning. Op een dag komt je huisbaas op een lumineus idee. Hij wil een multifunctioneel huis realiseren waar jouw gezin samen kan wonen met drie andere gezinnen. Keuken, huiskamer en berging worden gedeeld. Dat is niet alleen goedkoper maar ook gezelliger, zo redeneert de huisbaas. 'En denk eens aan de kinderen: altijd een kameraadje om mee te spelen. En steeds is er maar één ouder nodig om ze naar school te brengen.' Je denkt dat de huisbaas een gaatje in z'n hoofd heeft, maar dat zeg je niet. Het is immers je huisbaas, en je wilt je sociale huurwoning onder geen beding op het spel zetten. Om draagvlak te creëren betreft de huisbaas de gezinnen bij de planvorming. Ze worden uitgenodigd voor een workshop. De kinderen maken tekeningen van hun droomhuis en onder de bezielende leiding van een projectcoördinator groeit de gemeenschappelijke keuken uit tot een heus buurtontmoetingspunt. De start lijkt veelbelovend maar al gauw verschijnen er beren op de weg. Een gemeenschappelijke keuken is prima, zo vinden de gezinnen, maar daarnaast willen ze ook een eigen keuken. En bij nader inzien willen ze ook van hun huiskamer en berging geen afstand doen. Tja, dat was niet de bedoeling van de huisbaas. Wat nu? De huisbaas roept de hulp in van een procesmanager. Het draagvlak moet immers hersteld worden....

Ik hoef dit verhaaltje niet uit te vertellen om u het centrale mechanisme van multifunctionele accommodaties uit te leggen. Wat we van maatschappelijke organisaties in MFA's verlangen, lijkt heel erg op wat deze huisbaas met z'n huurders voorheeft. We laten ze 'gedwongen' samenwonen. Niet zo gek dat de realisatie van die MFA's eindeloos duurt, dat de kosten de pan uitrijzen en dat het resultaat vaak halfbakken is.

Het semipublieke domein kent sterke competitieprikkels. Voor scholen, zorginstellingen en aanverwante organisaties geldt: hoe meer 'klanten', hoe meer budget. In onze sociaal correcte praktijk worden deze prikkels altijd stellig ontkend: 'Nee bij ons staat het algemeen belang altijd voorop. Heus!' Hou toch op; iedereen weet dat de werkelijkheid van de directiekamers een andere is. Het eigenbelang valt immers niet altijd samen met het algemeen belang van anderen. Zeker in tijden van crisis moeten ook maatschappelijke dienstverleners een herkenbare kleur en geur hebben, om te kunnen overleven. Als de MFA daar geen oplossing voor heeft, dan is de MFA ten dode opgeschreven! Hou dus op om scholen die elkaar niet liggen, te laten samenwonen onder één dak. Zoek liever naar organisaties, non-profit en profit door elkaar, die echt iets aan elkaar hebben. Beschouw welbegrepen eigenbelang niet als hindernis maar als motor. Misschien dat het dan nog wat kan worden met die MFA's.

Marc van Leent, de Wijkplaats.